

02 aprilie 2020

12-4/16

Domnului Ion CHICU,
Prim-ministru al Republicii Moldova,
Președinte al Comisiei Naționale pentru Situații Excepționale
Mun. Chișinău, Casa Guvernului, str. Piața Marii Adunări Naționale 1, MD-2033

Stimate Domnule Chicu,

Avocatul Poporului (Ombudsmanul) asigură respectarea drepturilor și libertăților omului de către autoritățile publice, de către organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de către organizațiile necomerciale și de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile. La fel, Avocatul Poporului contribuie la apărarea drepturilor și libertăților omului prin prevenirea încălcării, promovarea și protecția acestora; monitorizarea și raportarea modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național și internațional; contribuie la perfecționarea legislației ce ține de domeniul drepturilor și libertăților omului; colaborare internațională.

Avocatul Poporului monitorizează cu atenție deosebită activitatea instituțiilor publice cu privire la realizarea măsurilor de prevenire și protecție a populației de pandemia de coronavirus COVID-19 în țară. În acest sens, în virtutea exercitării atribuțiilor, Avocatul Poporului a prezentat mai multe opinii, propuneri și obiecții privind acțiunile sau inacțiunile autorităților responsabile. Toate comunicatele sunt disponibile inclusiv pe pagina web a instituției.

Potrivit experților ONU în drepturile omului¹, dreptul internațional admite măsurile de urgență ca răspuns la amenințările COVID-19. Dar aceste măsuri trebuie să fie proporționale cu riscul evaluat, necesare și aplicate în mod nediscriminatoriu. Competențele de urgență trebuie utilizate pentru obiective legitime de sănătate publică și nu ca bază pentru a reduce la tăcere disidența sau activitatea apărătorilor drepturilor omului, implicit a jurnaliștilor, care de asemenea intră în această categorie. De asemenea, acțiunile întreprinse de autorități în perioada situației de urgență trebuie în mod obligatoriu să ia în calcul drepturile omului și să pornească de la necesitățile primordiale ale oamenilor.

Instituțiile naționale pentru drepturile omului și societatea civilă pot ajuta autoritățile în identificarea lacunelor decizionale, îmbunătățirea proceselor și cadrului normativ, sprijini și oferi feedback acestora cu privire la impactul măsurilor asupra comunității etc.

În acest sens, Avocatul Poporului consideră că participarea nemijlocită a membrilor societății civile/apărătorilor drepturilor omului la ședințele Comisiei pentru Situații Excepționale ar contribui la adoptarea unor decizii din perspectiva abordării bazate pe drepturile omului. Mai mult, includerea unui activist în domeniul drepturilor omului în componența Comisiei, pentru a oferi expertiză și

¹ <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25722&LangID=E>

consultanță în domeniul drepturilor omului, fără a fi implicat în procesul decizional, ar putea aduce beneficii esențiale activității Comisiei, dar și Guvernului, pentru a asigura respectarea drepturilor omului potrivit standardelor internaționale în perioada situației de urgență.

Deși Legea 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război nu prevede obligația autorității responsabile de a include în componența Comisiei excepționale a reprezentanților societății civile și a apărătorilor drepturilor omului, acceptarea acestei propuneri ar putea reprezenta un gest de deschidere din partea autorităților care să fie apreciat de către membrii comunității, de către actorii din domeniul drepturilor omului din țară, cât și de către partenerii internaționali ai Republicii Moldova.

Reieșind din cele expuse, Avocatului Poporului propune includerea în componența Comisiei Naționale pentru Situații Excepționale a unui reprezentant al societății civile, cu activitatea notorie în domeniul drepturilor omului, în scopul de a oferi expertiză și consultanță membrilor acesteia, pentru asigurarea unui proces decizional bazat pe drepturile omului în perioada situației de urgență.

Cu respect,

Mihail COTOROBAI,
Avocatul Poporului (Ombudsmanul)